

Jaarrapport 2012

Eigen Vermogen van het
Instituut voor Natuur-
en Bosonderzoek

Instituut voor
Natuur- en Bosonderzoek
Eigen Vermogen

Inhoud

1.	Voorwoord.....	2
2.	EV INBO	4
a.	Situering binnen het INBO.....	4
b.	Beheerscommissie.....	4
c.	Doelstellingen.....	5
3.	Projecten	7
a.	Projecten voor overheid.....	7
b.	Projecten voor de privé-sector.....	18
c.	Europese projecten	19
1)	FP7 projecten	19
2)	Interreg projecten	20
4.	Financiën	22
a.	Balans 2012	22
b.	Resultatenrekening 2012	24
c.	Resultaatverwerking.....	26
d.	ESR-begroting.....	27
5.	Personeel.....	32

1. Voorwoord

Het Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (EV-INBO) stelt het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) in staat om externe onderzoeksmiddelen te genereren. Als onderzoeksinstelling is dit essentieel om een rol te kunnen spelen bij het indienen van internationale projectvoorstellen.

De aanwezigheid van een afzonderlijke rechtspersoon geeft het INBO evenwel ook de mogelijkheid om op andere onderzoeksopdrachten in te schrijven. Hierbij dient bewaakt te worden dat het EV-INBO niet in directe concurrentie komt met andere actoren binnen de markt van het natuuronderzoek. In de laatste jaren heeft het INBO hiertoe duidelijke afspraken gemaakt met de andere marktactoren.

Bij internationale onderzoeksopdrachten gaat het INBO steeds op zoek naar partners om projecten te realiseren. Binnen de Vlaamse markt worden slechts die opdrachten aanvaard die een rechtstreekse bijdrage leveren aan de doelstellingen van het INBO en waarbij het onderzoek een bijdrage levert op niveau Vlaanderen. De kostenstructuur van het EV-INBO is daarbij volledig gescheiden van het INBO waardoor projecten kunnen uitgevoerd worden zonder verdoken 'subsidiering' vanuit de Vlaamse overheid.

Voor het onderzoek op vraag van andere overheidsagentschappen (Vlaamse overheid) zijn nu binnen het INBO-budget 'enveloppes' voorzien waarbinnen agentschappen hun eigen prioriteiten kunnen vastleggen. Wanneer agentschappen bijkomende opdrachten willen plaatsen bij het INBO kunnen deze 'enveloppes' aangevuld worden via EV-INBO-opdrachten. Deze werkwijze blijft evenwel beperkt tot agentschappen binnen de Vlaamse overheid.

Sinds een drietal jaar speelt het EV-INBO een actieve rol in het ontwikkelen van Europese onderzoeksinfrastructuur (LifeWatch): hierbij wordt infrastructuur aangekocht en ter beschikking gesteld voor externe wetenschappers. Dit project heeft het EV-INBO een sterke internationale uitstraling gegeven. Een weg die we ook verder willen bewandelen in de nabije toekomst.

Jurgen Tack
Voorzitter EV INBO
13 juni 2013

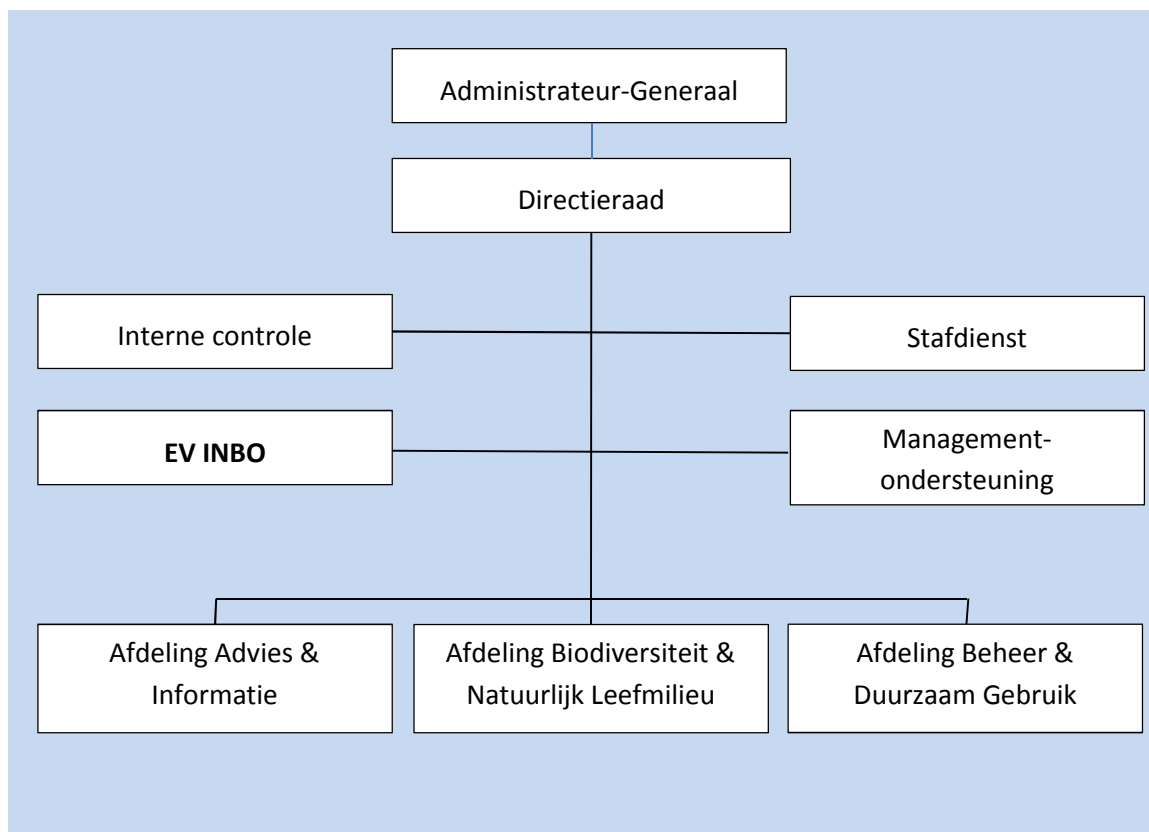

Stierkikker

2. EV INBO

a. Situering binnen het INBO

Het Eigen Vermogen (EV INBO) is opgericht binnen het Instituut voor Natuur- en Onderzoek met een eigen rechtspersoonlijkheid¹. Het EV INBO is bevoegd voor het verrichten van beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening inzake behoud, ontwikkeling, beheer en duurzaam gebruik van biodiversiteit en het milieu ervan (art. 29 Oprichtingsdecreet).

b. Beheerscommissie

Het EVINBO wordt bestuurd door een Beheerscommissie². De Beheerscommissie vergadert twee keer per jaar voor het vaststellen van de begroting en de rekening. De leden in 2012 waren:

- Jurgen Tack, voorzitter van de Beheerscommissie
- Maurice Hoffmann, Afdelingshoofd INBO
- Beatrijs Van der Aa, waarnemend Afdelingshoofd INBO
- Jos Van Slycken, Afdelingshoofd INBO
- Chris De Witte, Inspecteur van Financiën
- Walter Schroons / Brecht Tessier, Vertegenwoordiger van de Minister van Leefmilieu

¹ Oprichtingsdecreet: art. 26 e.v. van het decreet van 23 december 2005 houdende de bepalingen voor de begeleiding van de begroting 2006.

² Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de werking, het beheer en de boekhouding van het Eigen Vermogen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek.

- Rudy Herman, Vertegenwoordiger van de Minister van Wetenschapsbeleid
- Jeroen Nachtergaele, Vertegenwoordiger van het Agentschap Natuur en Bos

De Beheerscommissie vergaderde in 2012 op 21 maart en 6 november 2012.

c. Doelstellingen

De INBO doelstellingen zijn de volgende:

1. Het INBO is een performante instelling: Het INBO organiseert zijn processen op gebied van organisatie- en wetenschapsmanagement op efficiënte wijze.
2. Het INBO coördineert natuur- en bosonderzoek: Het INBO coördineert het Vlaamse wetenschappelijke onderzoek op het gebied van natuur en bos. Het INBO ontwerpt een Vlaamse strategie voor dat natuur- en bosonderzoek en geeft het een plaats in een Europees en internationaal kader.
3. Het INBO communiceert over wetenschappelijk onderzoek: Het INBO communiceert over het belang van wetenschappelijk onderzoek voor het behoud van natuur en bos. Het INBO communiceert ook over de wetenschappelijke resultaten die het onderzoek oplevert.
4. Het INBO rapporteert over natuur en bos en evalueert het beleid: Het INBO organiseert en ontwikkelt de Vlaamse en internationale natuurrapportering en beleidsevaluatie.
5. Het INBO beheert gegevens en maakt ze toegankelijk: Het INBO fungeert als draaischijf voor het gegevensbeheer. Daarbij zoekt het INBO naar geschikte manieren om aan gegevensverzameling te doen en om gegevens te ontsluiten en toegankelijk te maken.
6. Het INBO verleent wetenschappelijk onderbouwd advies: Het INBO verleent proactief en op vraag kwalitatief hoogstaand advies door het te baseren op wetenschappelijke feiten, gegevens en inzichten.
7. Het INBO monitort en onderzoekt de diversiteit van soorten en ecosystemen: Het INBO doet onderzoek naar de diversiteit van populaties, soorten en ecosystemen in functie van het evalueren van het gebiedsgericht beleidsinstrumentarium¹ en het optimaliseren ervan ten behoeve van het beter kunnen garanderen van de levensvatbaarheid van soorten en ecosystemen op lange termijn.
8. Het INBO monitort en onderzoekt genetische diversiteit: Het INBO onderzoekt de genetische diversiteit van populaties en soorten om de effectiviteit van het beschikbaar diversiteitgericht beleidsinstrumentarium voor het behoud ervan te evalueren en bij te sturen.
9. Het INBO monitort en onderzoekt de wisselwerking tussen biotische en abiotische elementen: Het INBO doet onderzoek naar de biodiversiteitspotenties van het milieu en de gevolgen daarvoor van al dan niet door de mens geïnduceerde veranderingen (bodem-, water- en luchtkwaliteit en klimaat) daarin.
10. Het INBO doet onderzoek naar ecologisch beheer: Het INBO doet onderzoek om kennis op te bouwen over ecologisch beheer van soorten en ecosystemen met als finaliteit het behoud, herstel of ontwikkeling van biodiversiteit.
11. Het INBO doet onderzoek naar duurzaam gebruik en beheer van natuur en bos: Het INBO doet onderzoek naar duurzaam gebruik en beheer van natuur en bos. Met die kennis ondersteunt het INBO de belanghebbenden die natuur en bos mee gebruiken en/of deelnemen aan het beheer ervan.

12. Het INBO doet onderzoek naar biodiversiteit en maatschappij: Het INBO voert socio-economisch onderzoek uit naar de economische waardering van en het maatschappelijke draagvlak voor biodiversiteit.

Elektrisch vissen 2011

3. Projecten

In totaal werden 30 projecten opgestart in 2012.

a. Projecten voor overheid

12001_Analyse van watermonsters uit het meetnet voor de intensieve monitoring van het bosecosysteem in het Vlaams Gewest	
<i>Looptijd</i>	01/01/2011-30/04/2013
<i>Projectleider</i>	Peter Roskams
<i>Budget</i>	38.964€
<i>Opdrachtgever</i>	Agentschap voor Natuur en Bos
Om een beter inzicht te krijgen in de oorzaak-gevolg relaties met betrekking tot bosverzwakking en de invloed van luchtverontreiniging, wordt een intensieve monitoring uitgevoerd in de bossen in het Vlaams Gewest. De karakterisatie van de verontreinigende deposities via de neerslag (vrije veldwater, doorvalwater en stamafvloeï) en de samenstelling van de bodemoplossing is één van de hoofdpeilers van dit onderzoek en wordt uitgevoerd in 5 bosgebieden, nl. Wijnendalebos, Gontrode, Zoniënwoud, Brasschaat en Ravels.	

12002_Studie aangaande de bepaling van de ecologische randvoorwaarden voor behoud van vogelsoorten en beschermde habitats in de Uitkerkse Polder	
<i>Looptijd</i>	01/01/2012-29/02/2012
<i>Projectleider</i>	Eric Stienen
<i>Budget</i>	11.000€
<i>Opdrachtgever</i>	Vlaamse Landmaatschappij
Het product van de opdracht is een wetenschappelijk rapport waarin de gebiedsspecifieke ecologische randvoorwaarden worden bepaald voor het behoud van beschermde vogelsoorten (IHD-soorten en rode lijstsoorten) en Europees beschermde habitats in het gebied van de Uitkerkse polder.	

Uitkerkse Polders

12004_Monitoring Rechteroever 2012	
<i>Looptijd</i>	01/01/2012-31/12/2012
<i>Projectleider</i>	Ralf Gyselings
<i>Budget</i>	48.328,48€
<i>Opdrachtgever</i>	Agentschap voor Natuur en Bos - Afdeling Antwerpen
Monitoring natuurhavengebied en omgeving Antwerpen Rechteroever. In 2005 werd in het kader van het Strategisch Planproces Rechteroever de Bufferstudie opgemaakt (Aeolus 2005), die ondermeer voorzag in het aanleggen van een meeuwenbroedplaats in de lus R2-A12 en een grootschalig natuurontwikkelingsproject in het Opstalvalleigebied. Dit laatste moet het mogelijk maken de instandhoudingsdoelstellingen voor De Kuifeend, die deel uitmaakt van het vogelrichtlijngebied De Kuifeend en Blokkersdijk (SBZ-V BE2300222), op een duurzame manier te behalen, rekening houdend met de ontwikkelingen in het Rangeerstation Antwerpen Noord. EV INBO volgt samen met Natuurpunt de staat van ontwikkeling van deze doelstellingen op. Deze monitoring verzamelt ook gegevens die belangrijk zijn voor de Beheercommissie Natuur Rechterscheldeoever, die in 2009 werd opgericht.	

12005_Kalkense Meersen	
<i>Looptijd</i>	01/02/2012-01/10/2012
<i>Projectleider</i>	Gunther Van Ryckegem
<i>Budget</i>	60.411€
<i>Opdrachtgever</i>	Agentschap voor Natuur en Bos - Afdeling Oost-Vlaanderen
In het kader van het geactualiseerde Sigmaplan worden de verschillende gebieden verworven als veiligheids- en natuurgebied (wetland) door Waterwegen en Zeekanaal en ANB. De opdrachthouders wensen een optimale inrichting van de gebieden i.f.v. van de vooropgestelde natuurdoelstellingen. Deze doelstellingen zijn bekrachtigd door de Vlaamse regering in het Meest Wenselijke Alternatief en geïntegreerd in IHD-Zeeschelde. Opmaak liggingsplan voor laantjes in de Kalkense Meersen en het Paardenbroek in functie van het bereiken van een geschikte abiotiek voor de ontwikkeling van botanisch grasland. De opdracht behelst ondermeer: inventaris van bestaande laantjes; analyse naar de locatie van probleemzones m.b.t. abiotiek; opmaak van een liggingsplan met prioriteiten voor nieuw aan te leggen laantjes.	

Kalkense Meersen

12006_Monitoring van de effecten van de windmolenparken op zee op de avifauna	
<i>Looptijd</i>	01/01/2012-31/12/2012
<i>Projectleider</i>	Eric Stienen
<i>Budget</i>	90.000€
<i>Opdrachtgever</i>	Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN)
Monitoring op de avifauna van de effecten van de bouw en de exploitatie van windmolenparken van Thorntonbank, de Bligh Bank en de referentiesituatie van de Bank zonder Naam. Dit gebeurt door middel van drie methodes: verwerken van de bestaande gegevens; vogeltellingen op zee; en bijstand tot Monitoring Avifauna Radar.	

12007_Vleermuizen	
<i>Looptijd</i>	01/01/2012-31/03/2013
<i>Projectleider</i>	Dirk Bauwens
<i>Budget</i>	24.467,19€
<i>Opdrachtgever</i>	Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM)
Vanaf 2006 werden meerdere campagnes opgezet om monitoringgegevens te verzamelen van vleermuizen in het BHG. Hierbij werden een aantal uiteenlopende methoden gebruikt, afhankelijk van de specifieke doelstellingen van de campagne en/of van de betrokken soorten en biotopen. Het voorliggende project beoogt het samenbrengen van de reeds verzamelde gegevens en een analyse van de bruikbaarheid van de gegevens, verkregen met uiteenlopende veldmethoden, voor het detecteren van trends in aantallen.	

Vleermuizen

12008_Natuurcompensaties aanleg A11	
<i>Looptijd</i>	01/04/2012-01/04/2013
<i>Projectleider</i>	Eric Stienen
<i>Budget</i>	43.000€
<i>Opdrachtgever</i>	Natuurpunt
De A11, ook gekend als de AX, is één van de zes 'missing links' (ontbrekend stuk weg) in Vlaanderen waar de overheid versneld werk van wil maken. Aangezien het tracé doorheen vogelrichtlijngebied (SBZ-V) snijdt, meer bepaald door de deelgebieden Zwinvaartpolder en Hoekevaartweiden West van het SBZ-V 'Poldercomplex' en ook grenst aan habitatrictlijngebied (Ter Doest en Eendekooi Lissewege, SBZ-H 'Polders'), moet worden aangetoond dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het vogelrichtlijngebied blijvend gerealiseerd worden en omdat ook geëvalueerd moet worden of de uitgevoerde inrichtings- en beheermaatregelen het gewenste positief effect hebben, voorziet de passende beoordeling ook in wetenschappelijke monitoring van de natuurwaarden. De monitoring voor de natuurcompensaties voor de aanleg van de A11 wordt verdeeld in twee fasen. In de eerste fase wordt de nulsituatie vastgelegd vóór de realisatie van de A11 en vóór de realisatie van de natuurcompensaties. In de tweede fase worden de effecten van de realisatie van de natuurcompensaties en de effecten van de nieuw aangelegde A11 op de staat van instandhouding van de SBZ-V 'Poldercomplex' geanalyseerd.	

12009_De Maten

Looptijd 16/01/2012-15/07/2013

Projectleider Maarten Hens

Budget 20.022€

Opdrachtgever Universiteit Antwerpen

Opmaak NICHE-vegetatiemodel en berekenen te verwachten vegetatierespons onder verschillende hydrologische scenario's in het SBZ-H De Maten.

12010_Bijakte grondwater West-Vlaanderen

Looptijd 01/01/2012-31/12/2012

Projectleider Maarten Hens

Budget 9.479,43€

Opdrachtgever Agentschap voor Natuur en Bos - Afdeling West-Vlaanderen

Optimalisatie van het grondwateronderzoek in West-Vlaanderen.

12011_GroWaDRISK (Drought-related vulnerability and risk assessment of groundwater resources in Belgium)

Looptijd 01/01/2012-31/12/2015

Projectleider Piet De Becker

Budget 131.760€

Opdrachtgever BELSPO

The overall objectives of this project are:

- Increasing the knowledge and understanding of influencing factors determining groundwater drought.
- Obtaining reliable spatially distributed timeseries for groundwater recharge and water table levels, enabling to describe where (space) and when (time) groundwater drought occurred/occurs.
- Assessing the socio-economic and environmental impacts of drought on groundwater resources at a large catchment scale for the present and future situation (coming 30 years).
- Mapping the individual and combined vulnerability of groundwater resources.
- Assessing the risk as a monetary loss in order to reduce the groundwater drought risk.

12012_LifeWatch

Looptijd 01/01/2012-31/12/2012

Projectleider Peter Desmet

Budget 368.034€

Opdrachtgever Herculesstichting

Uitvoeren van de modaliteiten voorstel 'Flemish Marine and Terrestrial Biodiversity observatories, models and datasystems for Lifewatch': aankoop onderzoeksinfrastructuur.

12013_Impact beheersovereenkomsten op biodiversiteit

Looptijd 01/01/2012-31/12/2013

Projectleider Glenn Vermeersch

Budget 251.000€

Opdrachtgever VLM

Uitdiepen van de relatie tussen beheersovereenkomsten in landbouw en effecten op biodiversiteit.

12014_Houtduiven

Looptijd 01/01/2012-31/12/2014

Projectleider Frank Huysentruyt

Budget 80.328,33

Opdrachtgever Provincie West-Vlaanderen

Doelstelling is na te gaan of een aantal wijzigingen in de jacht reglementering aanleiding geven tot een reductie van de schadeproblematiek door houtduiven. Naast jachttechnische en ecologische onderzoeksvragen heeft dit onderzoek ook een sociologische invalshoek waarbij aan de hand van interviews bij landbouwers en jagers de voorgestelde beheermaatregelen geëvalueerd worden. Het sociologisch luik wordt uitgevoerd als EV INBO-project bij de onderzoeksgroep Ecosysteemdiensten, de populatiedynamische en jachttechnische aspecten als deel van het schadebeheeronderzoek binnen de onderzoeksgroep Faunabeheer.

Houtduiven

12015_Kempengrens	
<i>Looptijd</i>	01/03/2012-01/12/2012
<i>Projectleider</i>	Joachim Mergeay
<i>Budget</i>	12.609€
<i>Opdrachtgever</i>	Natuurpunt Studie vzw
1) Vaststelling van nulsituatie voor het te bouwen Ecoduct Kempengrens, Postel-Reusel, 2) opmaken van een monitoringsschema voor genetische diversiteit om de effectiviteit van het ecoduct te kunnen evalueren, 3) simulaties van de parameter-ruimte waarbinnen ecoducten al dan niet zinvol zijn.	

12016_Ecosysteemdiensten ANB	
<i>Looptijd</i>	03/07/2012-03/07/2013
<i>Projectleider</i>	Francis Turkelboom
<i>Budget</i>	60.000€
<i>Opdrachtgever</i>	Agentschap voor Natuur en Bos
Analyse hoe duurzaam gebruik van ESD kan gestimuleerd worden via bestaande of alternatieve financieringsinstrumenten.	

12019_Bomenonderzoek Rabotpark

Looptijd 01/06/2012-28/11/2012

Projectleider Arthur De Haeck

Budget 3.300€

Opdrachtgever Stad Gent

Uitvoeren van een bomenonderzoek n.a.v. bomensterfte in het Rabotpark in Gent.

12020_Grote Nete vervolgstudie

Looptijd 15/06/2012

Projectleider Lon Lommaert

Budget 7.140€

Opdrachtgever Tractebel Engineering NV

Studie ten behoeve van de natuurinrichting van de Vallei van de Grote Nete i.h.k.v. het Sigmaplan: beschrijving in de vorm van een rapport van de habitatvereisten van bittervoorn, elft, Europese meerval, fint, grote modderkruiper, kleine modderkruiper, paling, rivierdonderpad, rivierprik, spiering, kwabaal.

12021_Opmaak beheerplan Kalmthoutse Heide

Looptijd 01/09/2012-31/08/2014

Projectleider Geert de Blust

Budget 199.657,49€

Opdrachtgever Agentschap voor Natuur en Bos – Afdeling Antwerpen

Actualiseren van het beheerplan voor de Kalmthoutse Heide en opmaken van een herstelplan voor de verbrande zones (brand 2011). Diverse gerichte terreinstudies, gekoppeld aan intensief overleg met alle betrokkenen.

12022_ECOPLAN	
<i>Looptijd</i>	01/10/2012-01/10/2016
<i>Projectleider</i>	Francis Turkelboom
<i>Budget</i>	337.874,30€
<i>Opdrachtgever</i>	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
Het ontwikkelen van geïntegreerde methodes voor de preciezere en beleidsrelevante waardering van ecosysteemdiensten die de impact van ecosysteemdiensten op het maatschappelijk welzijn kunnen inschatten.	

12023_Trendanalyse waterbodembodemkwaliteit	
<i>Looptijd</i>	20/09/2012-15/12/2012
<i>Projectleider</i>	Paul Quataert
<i>Budget</i>	5.487,56
<i>Opdrachtgever</i>	Vlaamse Milieumaatschappij
Statistische trendanalyse waterbodembodemkwaliteit in Vlaanderen.	

12024_FSCC Interlaboratory comparison	
<i>Looptijd</i>	01/09/2012-31/12/2012
<i>Projectleider</i>	Nathalie Cools
<i>Budget</i>	18.850€
<i>Opdrachtgever</i>	Forest Soil Co-ordinating Centre (FSCC)
FSCC bodemringtest: uitvoeren van homogeniteitstesten op stalen van buitenlandse laboratoria.	

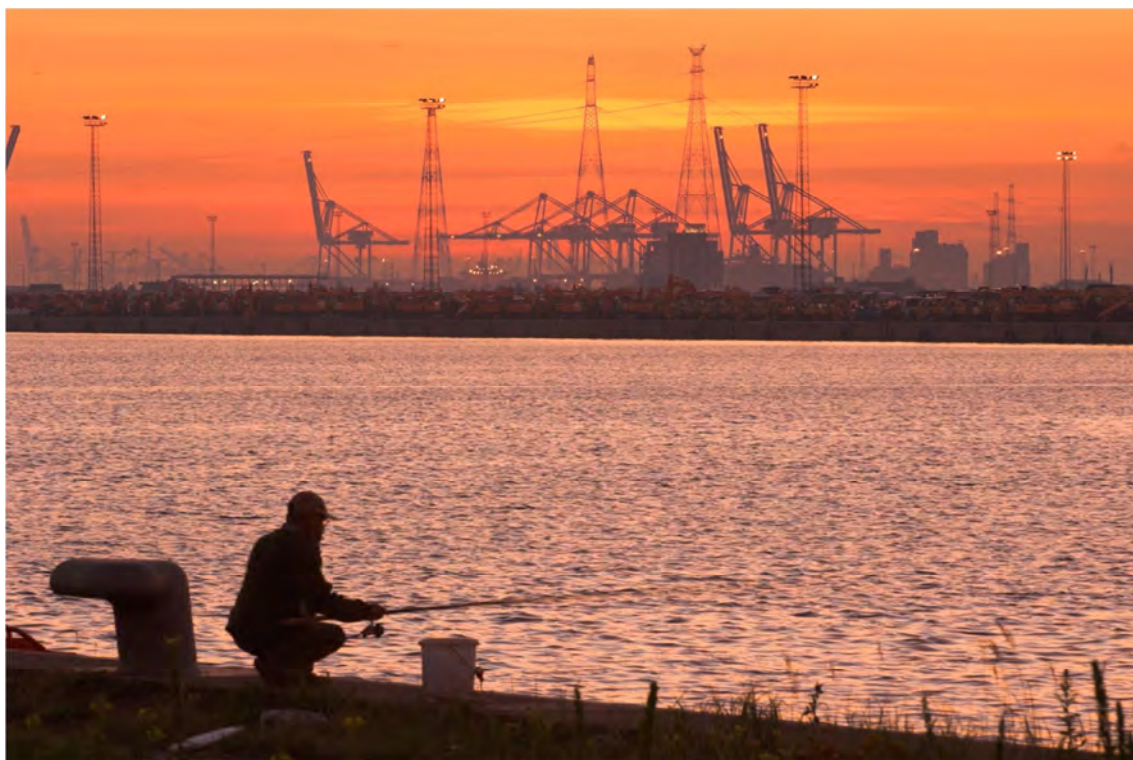
12025_Mapping Ecosystem Services	
<i>Looptijd</i>	31/10/2012-31/10/2013
<i>Projectleider</i>	Toon Van Daele
<i>Budget</i>	10.000€
<i>Opdrachtgever</i>	Alterra
Mapping of ecosystems and their services in the EU and its Member States: review and evaluation of parameters, data and indicators currently used to map/assess ecosystem changes and ecosystem services in the MS or to report on state of ecosystems at aggregated spatial scales.	

12029_Landduinenregio	
<i>Looptijd</i>	01/12/2012-01/12/2013
<i>Projectleider</i>	Geert de Blust
<i>Budget</i>	60.000€
<i>Opdrachtgever</i>	Provincie Antwerpen
Maken van een omvattend inhoudelijk en procedureel afwegingskader waaruit ontwikkelingspotenties en een gedragen visie op ontwikkeling van de Landduinenregio Middenkempen kunnen afgeleid worden. Onderdeel van dit project is een landschapsecologische analyse van de Landduinenregio met aandacht voor de provinciale prioritaire soorten en de ecologisch functionele samenhang.	

12030_PIT-tag snoeken	
<i>Looptijd</i>	29/11/2012-31/12/2012
<i>Projectleider</i>	Johan Coeck
<i>Budget</i>	1.450€
<i>Opdrachtgever</i>	Agentschap voor Natuur en Bos - Afdeling Antwerpen
Ondersteuning onderzoek naar de hervangst van pootsnoek: inplanten van een PIT-tag bij 100 pootsnoeken en controle op tagverlies één week na de inplanting.	

b. Projecten voor de privé-sector

12026_Akerkuil Doel	
<i>Looptijd</i>	01/09/2012-31/12/2012
<i>Projectleider</i>	Jan Breine
<i>Budget</i>	9.064,51€
<i>Opdrachtgever</i>	Electrabel NV/SA
Viscampagne nabij het koelwater van de kerncentrale Doel d.m.v. ankerkuilvisserij.	

Deurgangdok

12027_Kalibratie instandhoudingsdoelstellingen

<i>Looptijd</i>	15/03/2012-31/12/2012
-----------------	-----------------------

<i>Projectleider</i>	Maarten Hens
----------------------	--------------

<i>Budget</i>	50.804€
---------------	---------

<i>Opdrachtgever</i>	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek NV
----------------------	--

Modelmatige aanpak van de kalibratie van de instandhoudingsdoelstellingen: Dataverzameling en – voorbereiding; modelopbouw / invulling en calibratie van het RuimteModel en overleg, rapporteren, documenteren en opleveren van resultaten.

12028_Varenheuveld

<i>Looptijd</i>	12/11/2012-15/12/2012
-----------------	-----------------------

<i>Projectleider</i>	Gunther Van Ryckegem
----------------------	----------------------

<i>Budget</i>	1.350€
---------------	--------

<i>Opdrachtgever</i>	IMDC
----------------------	------

Typering en interpretatie van chemische grondwaterstalen Varenheuveld.

c. Europese projecten

1) FP7 projecten

12017_OpenNESS

<i>Looptijd</i>	01/12/2012-01/05/2017
-----------------	-----------------------

<i>Projectleider</i>	Francis Turkelboom
----------------------	--------------------

<i>Partnerbudget</i>	561.877,60€ - 426.070€ cofinanciering
----------------------	---------------------------------------

<i>Opdrachtgever</i>	FP7, DG Research, European Commission
----------------------	---------------------------------------

OpenNESS aims to translate the concepts of Natural Capital (NC) and Ecosystem Services (ES) into operational frameworks that provide tested, practical and tailored solutions for integrating ES into land, water and urban management and decision-making. It examines how the concepts link to, and support, wider EU economic, social and environmental policy initiatives and scrutinizes the potential and limitations of the concepts of ES and NC.

12018_CITI-SENSE

<i>Looptijd</i>	01/10/2012-01/10/2012
-----------------	-----------------------

<i>Projectleider</i>	Francis Turkelboom
----------------------	--------------------

<i>Partnerbudget</i>	(Moet nog bevestigd worden)
----------------------	-----------------------------

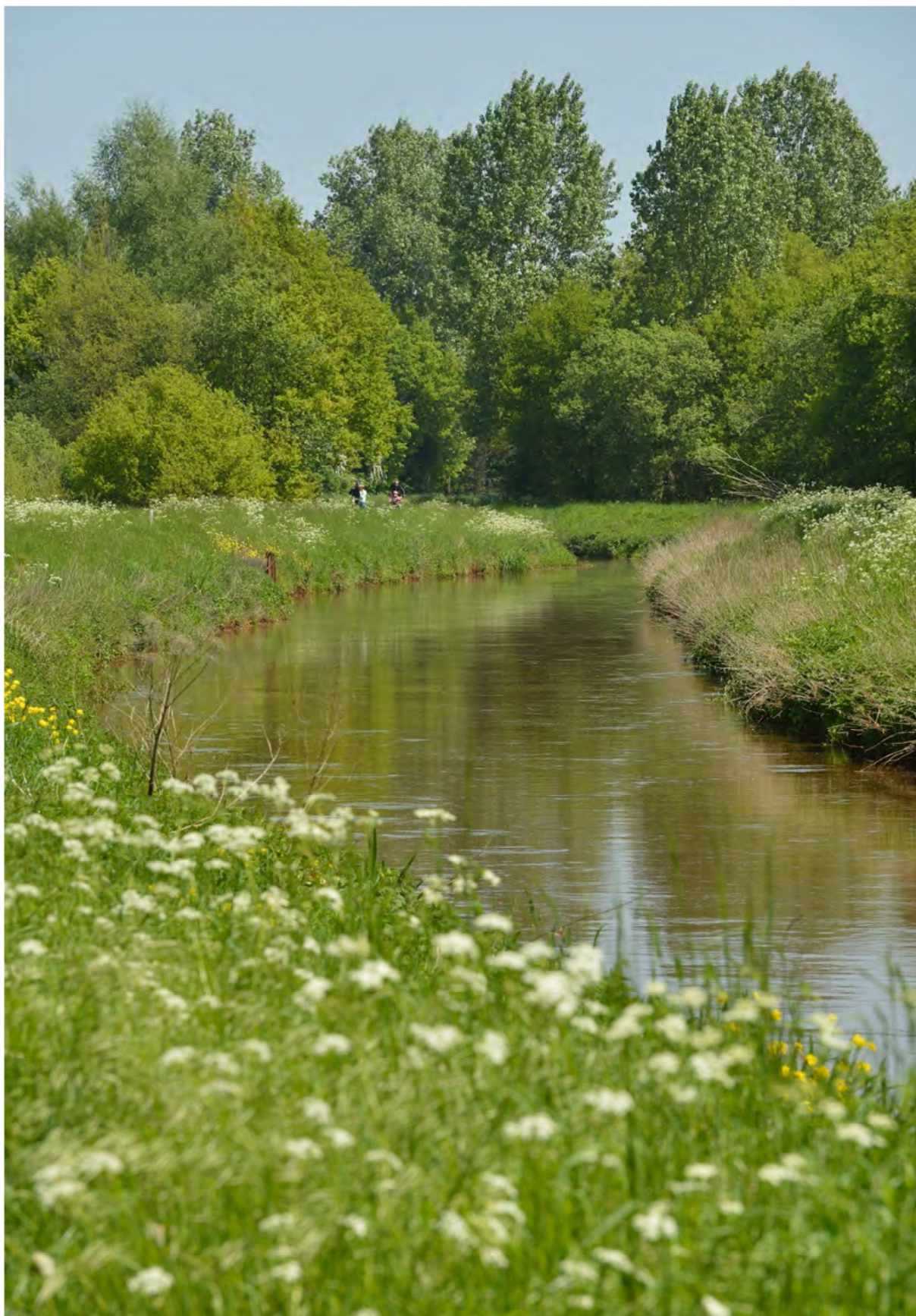
<i>Opdrachtgever</i>	FP7, DG Research, European Commission
----------------------	---------------------------------------

CITI-SENSE will develop “citizens’ observatories” to empower citizens to contribute to and

participate in environmental governance, to enable them to support and influence community and societal priorities and associated decision making. The project will develop, test, demonstrate and validate a community-based environmental monitoring and information system using innovative and novel Earth Observation applications.

2) Interreg projecten

12003_RINSE	
<i>Looptijd</i>	01/01/2012-30/09/2014
<i>Projectleider</i>	Tim Adriaens
<i>Partnerbudget</i>	510.892€ (50% cofinanciering)
<i>Opdrachtgever</i>	INTERREG IVA 2 Seas
RINSE (Reducing the Impacts of Non-native Species in Europe) is an European Project looking at ways of managing invasive non-native species (INS) across the Two Seas Programme area. It also seeks to improve awareness of the threats posed by INS, and the methods to address them. RINSE will work across borders to share best practice and adopt strategic approaches to tackle the threats posed by invasive non-native species (INS). RINSE will: • develop cross-border tools to improve prioritisation and targeting of INS, so that scarce resources can be directed towards the species and sites of greatest concern; • enhance the capacity to address INS within a range of target stakeholders; • develop new approaches and best practices for the management of INS, by delivering field trials and demonstration projects.	

Grote Nete

4. Financiën

a. Balans 2012

	code	huidig jaar	vorig jaar
ACTIVA			
VASTE ACTIVA		14.428	0
Oprichtingskosten (+)	20	0	
Immateriële vaste activa (+)	21		
Materiële vaste activa	22/27	14.428	0
Terreinen en gebouwen (+)	220-223		
Werken van burgerlijke bouwkunde (+)	224-229		
Installaties, machines en uitrusting (+)	23		
Meubilair en (rollend) ¹ materieel (+)	24	14.428	
Leasing en soortgelijke rechten (+)	25		
Overige materiële vaste activa (+)	26		
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen (+)	27		
Financiële vaste activa	28	0	0
Verbonden ondernemingen	280/281	0	0
Deelnemingen (+)	280		
Vorderingen (+)	281		
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	282/283	0	0
Deelnemingen (+)	282		
Vorderingen (+)	283		
Andere financiële vaste activa	284/288	0	0
Aandelen (+)	284		
Vorderingen en borgtochten in contanten (+)	285/288		
VLOTTENDE ACTIVA		7.317.147	6.620.407
Vorderingen op meer dan één jaar	29	0	0
Handelsvorderingen (+)	290		
Overige vorderingen (+)	291		
Voorraden en bestellingen in uitvoering	3	0	0
Grond- en hulpstoffen (+)	30/31		
Goederen in bewerking (+)	32		
Gereed product (+)	33		
Handelsgoederen (+)	34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop	35	0	0
Terreinen bestemd voor verkoop (+)	350		
Gebouwen bestemd voor verkoop (+)	351		
Bebouwde terreinen en andere onroerende goederen bestemd voor verkoop (+)	352		
Vooruitbetalingen (+)	36		
Bestellingen in uitvoering (+)	37		
Strategische stocks (+)	38	0	
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	1.281.063	1.207.586
Handelsvorderingen (+)	40	1.194.929	1.118.754
Overige vorderingen (+)	41	86.134	88.832

Geldbeleggingen	50/54	0	0
Eigen aandelen (+)	50		
Aandelen (+)	51		
Vastrentende effecten (+)	52		
Termijndeposito's (+)	53		
Liquide middelen (+)	54/58	4.393.106	4.186.046
Overlopende rekeningen (+)	490-491-495	1.642.978	1.226.776
TOTAAL		7.331.575	6.620.407

¹ ook varend en vliegend materieel

	code	huidig jaar	vorig jaar
PASSIVA			
EIGEN VERMOGEN		6.596.353	6.118.013
Kapitaal (+)	10	0	0
Geplaatst kapitaal	100		
Niet-opgevraagd kapitaal	101		
Uitgiftepremies (+)	11		
Herwaarderingsmeerwaarden (+)	12		
Reserves (+)	13	0	0
Wettelijke reserves	130		
Onbeschikbare reserves	131	0	0
Voor eigen aandelen	1310		
Andere	1311		
Belastingvrije reserves	132		
Beschikbare reserves	133		
Overgedragen winst (of verlies) (+/-)	14	6.596.353	6.118.013
Dotaties, subsidies, toelagen en soortgelijke (+)	15		
Voorschot aan de vennoten op de verdeling netto-actief (-)	19		
VREEMD VERMOGEN		735.222	502.394
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16	0	0
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen (+)	160		
Voorzieningen voor belastingen (+)	161		
Voorzieningen voor grote herstellings- en onderhoudswerken (+)	162		
Voorzieningen voor overige risico's en kosten (+)	163-165		
Globale te voorziene waardeverminderingen op handelsvorderingen (+)	166	0	
Globale te voorziene waardeverminderingen op overige vorderingen (+)	167	0	
Uitgestelde belastingen	168		
Schulden op meer dan één jaar	17	0	0
Financiële schulden	170/174	0	0
Achtergestelde leningen (+)	170		

Niet-achtergestelde obligatieleningen (+)	171		
Leasingschulden en soortgelijke schulden (+)	172		
Kredietinstellingen (+)	173		
Overige leningen (+)	174		
Handelsschulden (+)	175		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	176		
Borgtochten ontvangen in contanten (+)	178		
Overige schulden (+)	179		
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	451.816	383.480
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42		
Financiële schulden (+)	43	0	0
Kredietinstellingen (+)	430/433		
Overige leningen (+)	436/439		
Handelsschulden op ten hoogste één jaar (+)	44	123.154	129.652
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	46		
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (+)	45	324.809	253.828
Belastingen	450/3	15.716	17.088
Bezoldigingen en sociale lasten	454/9	309.093	236.740
Overige schulden (+)	47/48	3.853	
Overlopende rekeningen (+)	492-493-496	283.405	118.915
TOTAAL		7.331.575	6.620.407

b. Resultatenrekening 2012

	CODES	huidig jaar	vorig jaar
Operationele opbrengsten	70/74	3.026.922	3.842.276
Lopende opbrengsten (+)	70	2.767.832	2.458.226
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) (+/(-))	71		
Geproduceerde vaste activa (+)	72		
Inkomens- en kapitaaloverdrachten (+)	73		1.128.768
Andere operationele opbrengsten (+)	74	259.089	255.282
Operationele kosten (-)	60/64	-2.549.933	-2.473.748
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen (+/(-))	60	3.903	-1.268
Aankopen (+)	600/608	3.903	
Voorraad: afname (toename) (+/(-))	609		-1.268
Diensten en diverse goederen (+)	61	393.450	324.747
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (+)	62	2.148.066	2.150.270
Afschrijvingen en waarderverminderingen op immateriële en materiële vaste activa (+)	630	4.270	

Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handels- en overige vorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+/(-))	631/634		
Voorzieningen (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen) (+/-)	635/637		
Inkomensoverdrachten (+)	640		
Andere operationele kosten (+)	641/648	243	
Als herstructureringskosten geactiveerde operationele kosten (-)	649		
Operationeel resultaat	476.989		1.368.527
Financiële opbrengsten	75	1.276	1.498
Opbrengsten uit financiële vaste activa (+)	750		
Opbrengsten uit vlottende activa (+)	751	1.275	1.489
Andere financiële opbrengsten (+)	752/759	1	10
Financiële kosten (-)	65	-181	-5.818
Kosten van schulden (+)	650		
Waardeverminderingen op geldbeleggingen en liquide middelen: toevoegingen (terugnemingen) (+/(-))	651		
Andere financiële kosten (+ /(-))	652/659	181	5.818
Financieel resultaat	1.094		-4.320
Resultaat uit de gewone activiteiten (voor belastingen)			1.364.208
Uitzonderlijke opbrengsten	76	257	0
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immatriële en materiële vaste activa (+)	760		
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa (+)	761		
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (+)	762		
Meerwaarden op de realisatie van vaste activa (+)	763		
Andere uitzonderlijke opbrengsten (+)	764/769	257	
Uitzonderlijke kosten (-)	66	0	0
Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten en op immateriële en materiële vaste activa(+)	660		
Waardeverminderingen op financiële vaste activa (+)	661		
Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+/(-))	662		
Minderwaarden op realisatie van vaste activa (+)	663		
Andere uitzonderlijke kosten (+)	664/668		
Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten (-)	669		

Uitzonderlijk resultaat	257	0
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (voor belastingen)	478.340	1.364.208
Onttrekking aan de uitgestelde belasting (+)	780	
Overboeking naar de uitgestelde belastingen (-)	680	
Belastingen op het resultaat	67/77	0
Belastingen (+)	67	210
Regularisering van belastingen en terugnemingen van voorzieningen voor belastingen (+)	77	
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (na belastingen) (verlies (-))	478.340	1.363.997
Onttrekking aan de belastingsvrije reserves (+)	789	
Overboeking naar de belastingsvrije reserves (-)	689	
TE BESTEMMEN NETTO RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR (verlies (-))	478.340	1.363.997

c. Resultaatverwerking

		huidig jaar	vorig jaar
Te bestemmen winstsaldo	6.118.013	2.561.118	
Te verwerken verliessaldo (-)	0	0	
Te bestemmen winst van het jaar (+)	0	0	
Te verwerken verlies van het jaar (-)	0	0	
Overgedragen winst van het vorige boekjaar (+)	790	6.118.013	2.561.118
Overgedragen verlies van het vorige boekjaar (-)	690		
Onttrekking aan het eigen vermogen	791/2	0	2.192.898
Aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies (+)	791		862.468
Aan de reserves (+)	792		1.330.430
Toevoeging aan het eigen vermogen (-)	691/2	0	0
Aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies (+)	691		
Aan de wettelijke reserves (+)	6920		
Aan de overige reserves (+)	6921		
Over te dragen resultaat			
Over te dragen winst (-)	693	-6.596.353	-6.118.013
Over te dragen verlies (+)	793		
Tussenkost van de vennoten in het verlies	794		

Uit te keren netto resultaat (-)	694/6	0	0
Vergoeding aan het kapitaal (+)	694		
Bestuurders of zaakvoerders (+)	695		
Andere rechthebbenden (+)	696		

d. ESR-begroting

De ontvangsten en uitgaven binnen het EV INBO zijn heel moeilijk te ramen en dit is eigen aan de werking van het EV INBO aangezien de projecten die kunnen en zullen binnengehaald worden op het ogenblik van de begrotingsopmaak moeilijk in te schatten zijn.

De projecten die binnengehaald worden generen ontvangsten, maar daaraan zijn ook uitgaven verbonden. Deze laatste zijn eveneens moeilijk te ramen aangezien de uitgaven gepaard gaan met de projecten waarop wij zullen ingeschreven zijn.

Naar aanleiding van het nieuw rekendecreet is er in 2012 sprake van een éénmalige overflow. Dit zijn hoofdzakelijk de overlopende rekeningen (langs de ontvangstenzijde heeft dit betrekking op provisies die werden aangelegd voor prestaties geleverd in 2011 op projecten, maar waarvan de afrekeningen/facturatie nog niet had plaatsgevonden op het einde van 2011 (omdat contractueel bepaald is wanneer of na welke afgehandelde taken er tot facturatie kan overgegaan worden en deze momenten slechts plaatsvonden in 2012; voor het aandeel van de prestaties geleverd in 2011 werd hiervoor een provisie aangelegd); bij de EU projecten waren dit inschattingen van terugbetalingen die het EV INBO zal ontvangen in 2012 naar aanleiding van gedeclareerde onkosten en prestaties. Aangezien deze overlopende rekeningen economisch reeds werden meegenomen in 2011, maar nog niet ESR matig zijn deze terug te vinden in de kolom 'overflow') en de te ontvangen facturen van 2011 (o.a. onderaannemingen) die opgenomen zijn in de uitvoer van het jaar en tot dan ESR matig nog niet werden opgenomen. Dit werd bij de BC2012 verkeerd geïnterpreteerd, waardoor er grote verschillen zitten tussen de inschatting van de overflow opgenomen bij de BC en de daadwerkelijke overflow gerapporteerd voor de uitvoer van het jaar.

ONTVANGSTEN

1. ESR-code 16. verkopen van niet-duurzame goederen en diensten

Het verschil van 1.804 keuro is voor 1.584 keuro te wijten aan het ontbreken van de overflow die niet werd opgenomen tijdens de BC 2012.

2. ESR-code 26.20 Rente-ontvangsten binnen de overheidssector

Deze rubriek omvat de intresten op borgtochten; deze borg werd gestort naar aanleiding van de gunning van de binnengehaalde projecten en staat/stond geblokkeerd bij de Deposito- en Consignatiekas en die ten goede komen van degene die het bedrag gestort heeft. De intresten zijn iets lager uitgevallen dan dat deze werden ingeschat.

3. ESR-code 49.4 Inkomensoverdracht van de federale overheid

Het verschil van 111 keuro is te wijten aan het feit dat de lonen later geïndexeerd werden en aan een lager percentage dan de cijfers die werden gebruikt bij de BC 2012. Er werd uitgegaan

van een gemiddelde indexering van 3% voor 12 maanden, terwijl in werkelijkheid er een index van 2% plaatsvond vanaf maart 2012 (cf ESR code 11).

Daarnaast werden de aanwervingen van de 2 personeelsleden op het life watch project niet geworven in de graad van wetenschapper, waardoor de recuperatie van de bedrijfsvoorheffing hier in werkelijkheid uitgebleven is en deze waren wel voorzien in de BC 2012 als wetenschappers (voor de wetenschappers vindt een recuperatie van 75% van de bedrijfsvoorheffing plaats).

UITGAVEN

1. ESR-code 11 Lonen en sociale lasten

De raming van de totale loonkost bij de BC 2012 ligt 242 keuro hoger dan de werkelijke loonkost. Dit is te wijten aan het feit dat er voor 2012 rekening werd gehouden met een gemiddeld indexverhoging van 3% voor het hele jaar, terwijl deze slechts 2% bedroeg vanaf maart.

Daarnaast werden er 4 nieuwe aanwervingen voorzien, 2 ervan zijn niet doorgegaan in 2012 nl. de economisch adviseur is slechts gestart in 2013 en de boekhouder wordt voorlopig niet aangeworven. De 2 overige aanwervingen vonden wel nog plaats in 2012, maar de ene is 3 maanden later gestart dan voorzien en de andere is gestart met 4.5 maanden vertraging. Deze loonkost werd geraamd in de graad van wetenschapper, en dit is niet het geval geweest (dit heeft dan een lager ontvangst tot gevolg van de terug storting van de bedrijfsvoorheffing).

Verder zijn er enkele personeelsleden die deeltijds zijn begonnen te werken in 2012 en dit was ook niet voorzien in de raming.

2. ESR-code 12 Algemene werkingskosten

Het verschil van 38 keuro op de werkingskosten is relatief klein; in de BC werd hier ook rekening gehouden met de overflow.

3. ESR-code 74.2 Verwerving van overig materieel

Naar aanleiding van de opmerkingen van het rekenhof over de jaarrekening 2011 werd gemeld dat de doorrekening via het variabel krediet van het INBO (voor vaste kosten inzake werking en vermogensgoederen) niet correct gerapporteerd werd onder de code 41.10 aangezien het EV geen deel uitmaakt van de consolidatiekring van de Vlaamse Overheid, maar moest opgesplitst worden naar code 12.21 voor werking (oa mobiele telefonie, herstellingen en onderhoud gebouwen,...) en 74.22 voor vermogensgoederen (oa de aankoop van PC's). Deze controle vond plaats midden oktober 2012 en de opmerkingen konden niet tijdig meer geïncorporeerd worden in de cijfers van 2012. Er staat bijgevolg geen bedrag voor de uitvoeringsrekening van de begroting van het jaar bij code 41.1, terwijl deze bedragen nu staan onder 74.22 (voor de aankoop van PC's voor een bedrag van 19 keuro).

4. ESR-code 85.5 Kredietverleningen aan andere institutionele groepen

Er werd een bedrag van te storten borg in de BC 2012 voorzien van 63 keuro, maar de aMT-overeenkomst (raming van in totaal 1.260 keuro) is niet doorgegaan en bijgevolg diende deze borg ook niet gestort te worden.

OVERFLOW

De overflow langs de ontvangstenzijde voor code 16 bestaat uit

- 1) Te innen opbrengsten: 436.408,38 € grootboekrekening 404000
- 2) Verkregen opbrengsten: 1.226.525,60 € grootboekrekening 491000
- 3) Over te dragen opbrengsten: 78.984,62 € grootboekrekening 493000

- (1) Bij het einde van het boekjaar worden hierop de nog aan de klanten te factureren verkopen van goederen en diensten, waarvan de levering reeds heeft plaatsgehad of de dienst reeds werd gepresteerd, geboekt. Dit zijn vaststaande bedragen inzake vorderingen waarvoor de facturen begin 2012 werden opgemaakt.
- (2) Bij het einde van het boekjaar worden hierop de pro-rata opbrengsten (met betrekking tot de projecten) geboekt, die slechts in de loop van een volgend boekjaar zullen worden geïnd, maar die betrekking hebben op het voorbije boekjaar. Dit zijn ramingen, waarbij rekening werd gehouden met het aandeel van de geleverde prestaties in 2011.
- (3) Bij het einde van het boekjaar worden hierop de pro-rata van de opbrengsten (met betrekking tot de projecten) geboekt, die reeds tijdens het voorbije boekjaar werden geïnd, maar die betrekking hebben op een later boekjaar. Dit zijn veelal voorschotten bij betaald worden bij de aanvang van Europese projecten. Aangezien er bij de start van het project al een zeker percentage uitbetaald werd, wordt een deel ervan overgedragen naar het volgende boekjaar (en dit in functie van de looptijd van het project en de opleveringsdata die voorzien zijn of de aanrekeningsmomenten die contractueel werden overeengekomen).

De overflow langs de uitgavenzijde voor code 11 bestaat uit

- 4) Te ontvangen facturen: 5.209,76 € grootboekrekening 444000
- 5) Vakantiegeld: 214.987,03 grootboekrekening 456000

- (4) Bij het einde van het boekjaar worden hierop de nog te ontvangen facturen voor aankopen van goederen en diensten, waarvan de levering/prestatie reeds heeft plaatsgehad, geboekt. Dit had betrekking op de maaltijdcheques en de treinabonnementen voor de periode december 2011, die slechts afgerekend werden begin 2012.
- (5) De provisie van het vakantiegeld aangelegd einde 2011 is een raming en heeft betrekking op de geleverde prestaties 2011 en werd opgenomen in de kolom 'overflow'. Het werkelijk uitbetaalde bedrag van het vakantiegeld (in mei 2012) staat gerapporteerd onder 'uitvoering jaar'. ESR-matig werd de provisie aangelegd in 2011 nog niet gerapporteerd en gebeurde dit nu in de kolom 'overflow'.

De overflow langs de uitgavenzijde voor code 12 bestaat uit

- 6) Over te dragen kosten 2011: 250 € grootboekrekening 490000
- 7) Te ontvangen facturen: 10.866,56 grootboekrekening 444000
- 8) Toe te rekenen kosten: 39.930 grootboekrekening 492000

- (6) Bij het einde van het boekjaar worden hierop de pro-rata van de kosten geboekt, die reeds tijdens het voorbije boekjaar werden betaald, maar die ten laste van het volgend boekjaar moeten worden gelegd. Het betrof hier rechten ter bescherming van plantennamen die niet per kalenderjaar worden gefactureerd.
- (7) Bij het einde van het boekjaar worden hierop de nog te ontvangen facturen voor aankopen van goederen en diensten, waarvan de levering reeds heeft plaatsgehad of de dienst reeds werd gepresteerd, geboekt. Dit had betrekking op opleidingen die werden gevolgd in 2011, monitoringrapport Kempenbroeck en de recuperatie van kosten gemaakt door personeelsleden.
- (8) Bij het einde van het boekjaar worden hierop de pro-rata van de kosten geboekt, die pas in een later boekjaar zullen worden betaald, maar die ten laste van het voorbije boekjaar moeten worden gelegd. Hier had het betrekking op de onderaanneming.

Toelichting bij de balans

Actief

De vaste activa in 2012 zijn gestegen door de aankoop van nieuw informatica materieel waarop reeds werd afgeschreven.

De vlottende activa liggen in 2012 iets hoger (73 keuro) dan in 2011 en dit is te wijten aan het hoger bedrag van openstaande facturen van klanten.

De liquide middelen zijn met 207 keuro gestegen in 2012; vanaf begin 2013 zal er slechts één zichtrekening meer overblijven, deze bij ING en dit naar aanleiding van de raamovereenkomst met de nieuwe huisbankier, een overeenkomst waarvan ook het EV kan afnemen.

De overlopende rekeningen van het actief liggen 416 keuro hoger dan in 2012 doordat het bedrag aan provisies met betrekking tot inkomsten die aangelegd werden voor de projecten hoger liggen.

Passief

Het eigen vermogen is gestegen doordat 2012 afgesloten werd met een winst van 478 keuro.

De schulden op ten hoogste één jaar zijn gestegen met 68 keuro, dit is te wijten aan een hoger openstaande schuld dan in 2011 ten opzichte van de RSZ en de provisie die aangelegd werd voor het vakantiegeld –met betrekking tot prestaties geleverd in 2012- die hoger is.

De overlopende rekeningen van het passief bedragen 164 keuro meer dan in 2011. Dit is het gevolg van de overgedragen opbrengsten die hoger liggen dan in 2011 (voor EU projecten werden er in 2012 reeds enkele voorschotten ontvangen en dit bij aanvang van het project).

Toelichting bij resultatenrekening

De kosten zijn iets hoger uitgevallen dan in 2011 (70 keuro) en de opbrengsten liggen duidelijk lager (815 keuro).

De hoofdreden dat de opbrengsten beduidend lager liggen in 2012 dan in 2011 is het wegvallen van de dotatie waarbij de door het INBO teveel betaalde bedrijfsvoorheffing in de periode 2004-2007 zou worden overgeheveld naar het EV INBO. Dit bedroeg per jaar 645 keuro en werd terugbetaald van 2008 tot en met 2011.

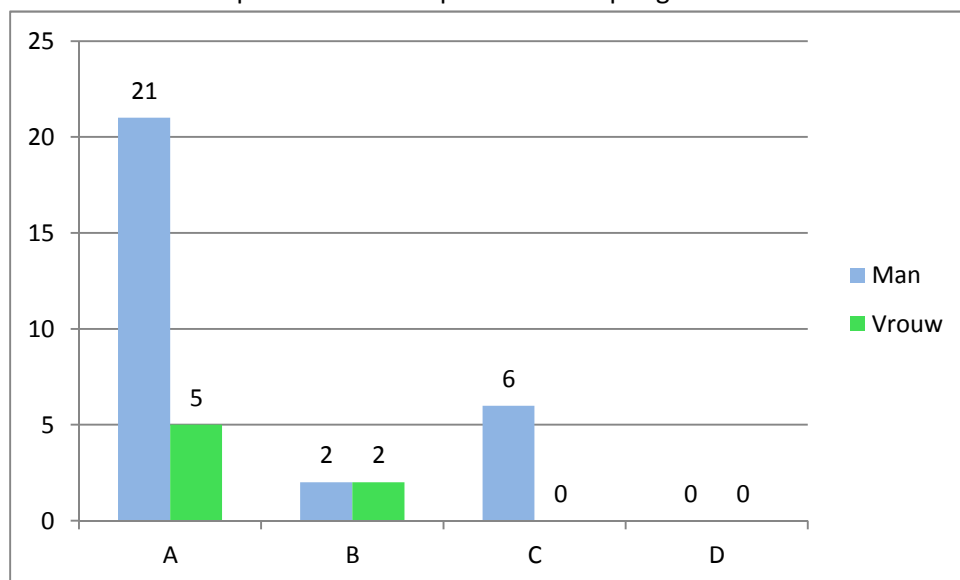
De kosten die hoger liggen dan in 2011 zijn:

- De reis- en verblijfskosten naar aanleiding van buitenlandse zendingen;
- Opleidingen die werden gevolgd;
- En de onderaannemingskosten (hoofdzakelijk Natuurpunt)

5. Personeel

2012 werd gestart met 35 personeelsleden en beëindigd met 36 personeelsleden: 9 personen verlieten het EV INBO en 12 werden aangeworven.

Overzicht EV INBO personeelsleden per niveau en per geslacht:

Ook werden 10 jobstudenten aangeworven tijdens de maanden juli, augustus en september.

